

Atidaroma A. Tamošaičio paroda

Lietuviškas liaudies menas su viena karta negali išnykti

Šį vakarą 7:00 val. Čiurlionio Galerijoje (Jaunimo Centre) atidaroma kanadiško dailininko Antano Tamošaičio kūrinių paroda.

Dail. A. Tamošaitis Chicago visuomenei pateikia gausų savo kruopščios kūrybos rinkinį: 30 tapybos darbų, 25 akvarelės darbus ir 20 grafikos kūrinių, viso 75 darbai.

A. Tamošaitis baigė Kauno Meno Mokyklą 1929 m. Jo mokytojai buvo: tapybos — J. Vienožinskis, akvarelės — K. Šklėrius, grafikos — Ad. Galdikas ir M. Dobužinskis. Tamošaitis, lyg atsidėkodamas savo mokyklai, pats stoji mokytojauti Kauno Meno Mokykloje. Vėliau dirbo kaip lektorius Žemės ūkio Akademijoje ir Ž. Ū. Rūmų liaudies meno vedėjas.

A. Tamošaitis pradžioje buvo daugiau ar mažiau realistas, tačiau savo intucija permatė, jog realizmas ar abstraktizmas, dar nėra kūryba. Jis žinojo, kas jam priimtina ir ko žmanoma kūryboje siekti. Po ilgų metų skrupulingų liaudies meno raidos studijų, Tamošaitis išvystė originalų savo stilių ir savo charakteringą vaizdinį turinį, nors abstraktistai siūlė atsakyti į visus moderniojo meno klausimus ir kompleksus. Vienos srovės atstovai triumfavo savo intelektu, žinomumu, meninės tiesos, antrieji — ignorancija. Tamošaičio naujų manifestai nesugundė, jos jam buvo svetimos. Jis ne emocingas iki kraštutinumo ir ne romantikas, kuris reiškiasi švelnumu, bet savo kūrybinio kelio ieškojo savo gimtoje žemėje, brendo savo tautos kultūroje. Anksti susigyvenęs su liaudies menu, su jo neišsenkamais šaltiniais, išugdė savo meninę asmenybę, savo stilių ir kartu priemones pakilti į realaus dvasinio grožio plotmę, atseit į estetinį pasaulį bei aukštesnę meno formą. Matome, kad liaudies menas ne vien turi savo aiškų veidą, bet ir bevardžio kaimo menininko sielą, mistiką, simboliką.

Mūsų liaudies meno pradininkai ir jų įpėdiniai savo kūryba parodė būsimoms kartoms, koks yra liaudies menas originalus ir nemarus, kad jis negali su viena karta išnykti. Nedaug, deja, turime tokių, kaip Antanas Tamošaitis, kuris vertina liaudies meno tradicijas, jo grožį audimuose, smūtkeliuose ir dainose. Tuos dvasios reiškinis nedaiktiskai suvokė ir Čiurlionis. Jisai transformavo savo intucijos poraiškios metafizinio idealizmo plotmėn, nes estetika apima tikrai tą, kas eina per kūrybos

procesą. Pirmuoju ir antruoju atveju menininkas savo sielos balsą perkelia į realios vaizdinės formos plotmę. Goya, kuris pats kovėsi su buliais, sukūrė ne vieną bulių kautynių paveikslą taip, kaip tikrai įspūnas tegali pergyventi to sporto ekstazę.

Kad menas prasideda savo tautoje, ir aplinkoje, yra tiesa, — niekas to negali nuginčyti. Menininkas susiriša su siužetu, su aplinka ir dar gyvenamojo laiko įtaka, kuri neišvengiamai jį veikia ir jis turi tai tiesiai paklusti. Priešingai, jam tektų žūti milžinų lenktynėse.

Teisingai poetas Henrikas Nagys A. Tamošaičio parodos katalogo įvade tarp kitko ir sako:

„Lietuviškas modernizmas būtų tikslus pavadinimas naujesiems Antano Tamošaičio kūriniams. Ne banali imitacija liaudiškųjų formų, bet savos žemės kūrėjo savaimingas traktavimas kiekvieno siužeto, ieškant savitajam braižiui visų reikiamų komponentų savoje meninėje tradicijoje, per šimtmečius manifestuotoj kopyltstulpių medyje, staklėse, apyvokose išdirbiniuose ir gyvenamuose statiniuose, kraštinių skrynių metaliniuose iškalinėjimuose. Lietuviškas modernizmas — naujų laikų meninė samprata, išauginta savosios tautinės dailės dvasioje. Lietuviškas modernizmas — sava harmonija, savas stilius, sava spalva, sava kompozicija, aprėpianti visas žmanomas temas.“

Antano Tamošaičio tapyboje plastinis organizmas yra konstruktyvinio pobūdžio, nes kontūram duodama stilizuota, lyg kilimams vartojamų siūlių, linijų koreliacija. Jis dekoratyvinė, architektūrinė plokštuma lokalizuoja plastinius judesius, kad neatidaryti kelio į erdvę — vengia „plastinių duobių“. Jo stilius ir forma mums yra naujas dalykas.

Dailininko Antano Tamošaičio kūrybinis intelektas apeliuoja mums, kaip lietuviams, tautinių elementų rėmuose. Vėliau plačiau apie Tamošaičio tapybą. Parodą rengia Čiurlionio Galerija. Parodą globoja Šaulių Sąjungos Valdyba ir nariai.

Chicago universitete

Chicago universitetas Čiurlionio Galerijai prisuntė 1962-1963 metų meninių programų sąrašą. Spalio 12 d. Mandel Hall 8:30 v. vak. bus Phakavali šokėjai iš Tailando. Spalio 27 d. Sangeeta Madras, magiškoji muzika iš Pietų Indijos. Pro-

Dail. A. TAMOŠAITIS "GREBĖJA" (tapyba)

gramą atlieka Azijos tautų artistai.

Bilietus reikia užsisakyti iš anksto. Kaina nuo \$1.50 iki \$2.50. Asian Arts Series, University of Chicago, Chicago 37, Illinois.

Goodmano teatre

Goodmano teatras išsuntinėjo vaidinimų pamfletus, nurodydamas šių ir ateinančių metų vaidinimų programas. Spalio 13 — gruodžio 16 bus vaidinamas Maurice Maeterlincko garsus veikalas „Mėlynasis paukštis“. Šis veikalas pirną kartą vaidinamas.

Iš anksto visam sezonui užsisakant bilietus, gaunama nuolaida.

Nuo gruodžio 22 iki sausio 27 d. (1963) bus vaidinamas „Ali Baba ir 40 vagių“.

Dail. J. Paukštienės laimėjimai

Dail. Jadvyga Dobkevičiūtė-Paukštienė, viena iš Chicago moterų tapytojų stipriausia impresionistė, turinti savo meninę asmenybę. Rugsėjo 9 d. Los Angeles jai buvo surengta paroda su 48 kūriniams. „Meno žinių“ redakcijai atsistatė J. Paukštienės parodos 8 psl. su 4 iliustracijomis kataloge pažymėta, kad atidaryme poetas B. Brazdžionis pasakė kalbą. Parodą rengė JAV Liet. Bendr. Los Angeles Apylinkė. Tą pačią dieną įvyko meninė programa, kur dainavo solistas Stasys Baras iš Chicago.

Prieš kiek laiko dail. Paukštienės paroda Bostone taip pat praėjo su dideliu pasisekimu.

GRES GALERIJA SURENGĖ K. ZAPKAUS PARODĄ

Praėjusį ketvirtadienį, rugsėjo 20 d. Gres galerija, 49 East Oak St., surengė jauno lietuviu dailininko Kęstučio Zapkaus tapybos ir grafikos darbų parodą.

Talentingam jaunuoliui dail. Zapkui į platesnį pasaulį duris atidarė Čiurlionio Galerija, kai praėjusio birželio 16-24 d. d. joje buvo surengta pirmoji jo paroda. Ne tik mūsų spaudos kritika palankiai atsiliepė apie šio jauno dailininko kūrybą, bet ir kitataučiai susidomėjo. Chicago's Daily News meno kritikas Franz Schulze iškėlė Zapkų, kaip subrendusių, talentingą ir energingą dailininką.

Zapkus baigė Chicago's Meno Instituta, dvejus metus dėstė meno dalykus Syracuse universitete. Tame pačiame universitete gavo meno magistro laipsnį. Be to, laimėjo stipendiją meno mokslams gilinti užsienyje. Dabar K. Zapkus yra 24 metų amžiaus.

Jo paroda tęsis iki spalio 16 d'enos.

Dail. Stančikaitės paroda

Detroito Tarptautinio Instituto patalpose, 111 E. Kirby, rugsėjo 23 d. atidaroma dail. Vlados Stančikaitės dailės meno paroda, kuri tęsis iki rugs. 30 d. Ši dailininkė anksčiau gyveno Brazilijoje, dabar gyvena Clevelande, Ohio ir plačiai reiškiasi meno gyvenime.

— NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, SEPTEMBER 22, 1962

Naujienu Antroji Dalis

IŠ RELIGIJŲ EGZOTIKOS

MASINĖ STEBUKLŲ GAMYBA

Oral Roberts Atvertimų B-vė

Tulso mieste, Oklahomoje, stovi nauji, septynių aukštų baltos marmuro rūmai, be jokių langų iš lauko pusės. Prie rūmų yra didžiulė automobiliams pastatyti aikštė, bet skirta tik tų rūmų tarnautojams. Tie rūmai yra pavadinti "Oral Roberts'o Atvertimų Bendrovė", o prie aikštės didelėje lentoje išrašyta "Private Parking for Oral Roberts Evangelistic Assn., Inc., Employees Use Only".

Šiuose rūmuose dirba 345 tarnautojai, daugiausia jaunos moterys, kurių tarnybos darbas yra Amerikos masiniam "stebukladariui" Oral Roberts padėti laimėti "kasmet po vieną milijoną dūšių".

Čia yra patalpos Direktorijos posėdžiams ir darbiui, o tas darbas yra išgalvoti ir platinti pačiomis moderniausiomis technikos priemonėmis po visą Ameriką ir pasaulį garbę ir šlovę "didžiausio žmonių gydytojo tikėjimu", tam tikslui panaudojant 360 radijo ir 147 televizijos stotis. Čia yra sukrati milijoniškai sandėliai filmų ir rekordų.

Oral Roberts centriniame ofise automatizuotos technikos pagalba yra kas savaitę atsakoma, parašoma ir išsuntinama vidutiniškai po 40,000 laišku. Čia yra tokie moderniškai kartotekos archyvai, kokių net pati CIA pagydėtų. Kartotekose yra surašytos žinios ir duomenys apie milijonų žmonių "stebuklingo gydymo" ir "atsivertimo" rezultatus. Išista bankinė buhalterija vėl specialiomis mašinomis registruoja, tvarko ir deponuoja nebaigiamai plaukiančią dolerių srovę.

Kaip evangelistas gydytoju patapo

Dar 1946 metais vieno vargingo sektanto sūnus, Oral Roberts, tebebuvo niekam nežinomas keliaujantis evangelikų pamokslininkas, kuris šiaip taip vertėsi įvairiais misionieriaivimo būdais, keliaudamas nuo Texas iki Kalifornijos ir atgal iki New Yorko.

Šiandien apie Oral Roberts net tik labai daug tikrų legendų krašte plinta, bet ir jo Direktorija jį dar daugiau sukuria. Vieną tokią legendą pasakoja, kaip sykį vienas jo padėjėjas užsimeitė sau ant kojos sunkų motorą. Oral Roberts pribėgęs uždėjo ant sutraiskytos kojos savo dešinę ranką ir sušuko "Jėzau, išgydyk!" (Jesus, heal!). Bėregint kraujas sustojęs bėgti ir sunkiai sužeistas netrukus vėl pradėjęs vaikščioti. Nuo to laiko pamokslininko karjera pradėjo

kaip ant mielių kilti, ir šiandien jis turi galingiausią propagandos organizaciją visoje Amerikoje ir manipuliuoja masėmis, kurių Billy Graham gali tik pavydėti.

Kadangi Robertso "Atvertimų bendrovė" yra laikoma labdaros organizacija, jam nereikia jokie mokesčiai mokėti nei valdžiai savo pajamų rodyti. Be jau minėtų 147 TV ir 360 radijo stočių, per kurias be pertraukos jo propagandos organai po pasaulį skleidžia legendas apie didžiojo "gydytojo" stebuklus, Robertso ofisas dar išsuntinėja 187 kalbomis apie 57 milijonus egzempliorių visokios savo literatūros.

Tikėjimu ir rankomis gydymo technika

— Ar mylite savo Dievą?! — storu drebinančiu balsu nuo scenos per ištaisą mikrofonų ir garsiakalbių tinklą rėkia į visą salę "didžiausio žmonių gydytojo tikėjimu", tam tikslui panaudojant 360 radijo ir 147 televizijos stotis. Čia yra sukrati milijoniškai sandėliai filmų ir rekordų.

— Ar mylite iš visos širdies? — Mylime iš visos širdies! — Dievas yra geras! — pavartokite dukart: Dievas yra geras, sakykite dukart! — Dievas yra geras! Dievas yra geras! — nuaidi auditorija įvairiaisiais balsais, kuksejimu ir garsiomis raudomis. — Dabar klaukitės ir melskitės! — įsako jis. Dideli ir maži klusniai puola ant kelių ir taip jau klusniai traukia iš kišenių pinigines, kai priartėja pinigų rinkikai su ilgomis keselemis.

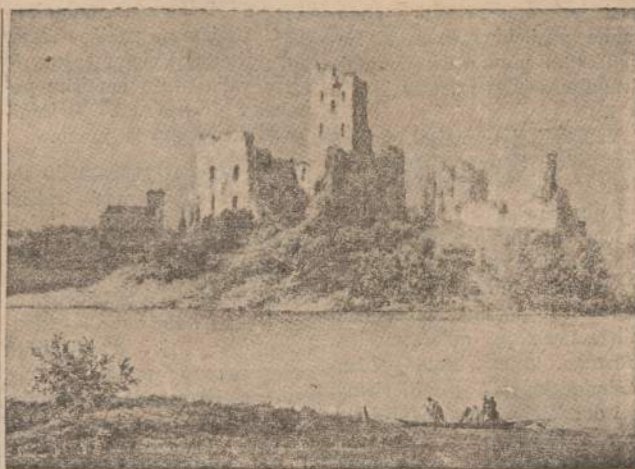
Ir Oral Roberts ne prašo, ne meldžia to gero Dievo, bet jam davinėja įsakymus: — Jėzau, gydyk!

Jis savo "kryžiaus žygius" prieš ligas rengia įvairiose miestų salėse, bet daugiausia didžiulėje nuosavoje palapinėje, kokias vartoja keliaujantieji cirikai.

Po paruošiamosios įžangos priartėja kulminacinis punktas. Dydysis gydytojas stovi ant savo paaukštiniame, prie kurio veda ilgas "maldos tiltas", ir šiuo tiltu pradeda artėti ilgiausia eilė žmonių su įvairiaisiais negalavimais — nuo galvos skaudėjimo iki kaulų vėžio. Ir kiekvienam Oral Roberts uždėda ant galvos savo rankas, kiekvieną kartą garsiai įsakdamas: "Jėzau, gydyk!"

Dievo formulė ir pasisekimą ir gerovę

Štai iš eilės pravaizuoja kėdėje ant ratų sena indėnė moteris,

Trakų pilies griuvėsiai

Dienu Skeveldros

Vilniūtė rašytoja ir žurnalistė Barbara Toporska "Wiadomości" Nr. 34 įdėjo savo straipsnį "Lenkų politika gudų klausimu". Str. įdomus savo drąsiais ir atvirais sprendimais. Tiesioginiai kalbama apie gudus, bet gudi — mūsų kaimynai, ir lenkų okupacijos metu jų problemos ir rūpestėliai — mūs, lietuvių, problemos ir rūpestėliai.

Čia svarbesnių minčių palaida santrauka.

Vad. "pažanga" žmonių savitarpiuose santykiuose — visuomeniniuose, politiniuose, tarptautiniuose — tėra pažinimas ir atitaisymas senų klaidų. Ateitis, priklauso nuo dabartinės revizijos praeties ir juo skrupulingiau ji atliekama, juo daugiau šansų gaunam "kada nors"...

Polonizacija nėra geresnė už rusifikaciją, germanizaciją, lotynizaciją ar kitą kurią... izaciją!

Tiesa yra ši: kiekvienam valia savo noru pakeisti tautybę, bet niekam nevalia jėga nutautinti kitų.

Autorės nuomone, Dmowski (lenkų dešinės vadas! J. C.) norėjo, kad rytinės Lenkijos sienos siektų tiek toli, kiek toli susidaro sąlygų greitam polonizacijos procesui. Bet nei Dmowski sprendė Lenkijos rytų sienas, ir ne jis kaltas už polonizacijos politiką.

Pilsudskis, sakoma, turėjęs federacijos planų. Bet tai nuginčija faktai, kuriuos jis sukūrė. Iš istorinių šaltinių žinome, kad bolševikai buvo pasirušę (po 1920 m. karo! J. C.) atiduoti Polocką ir Borisovą, ir buvo nustebinti gaudami Minską. Rygos siena reikė buvusių Didžiosios Lietuvos kunigaikštystės žemių pasidalijimą tarp Lenkijos ir Sovietų. Sulaužymas vos pasirašytos sutarties su Lietuva ir klastingas atėmimas

jai vos pripažinto Vilniaus buvę pastatymas kryžiuo ne tik ant federacijos projekto, bet ir ant gerų kaimyninių santykių. Arba — arba. Arba Pilsudskis turėjo sumanymų federacijai, bet buvo toks ignorantas kariškuose, politiniuose ir psichologiniuose reikaluose, kad juos prieš savo valią palaidojo, arba išdavė "laisvę mūsų ir jūsų", vildamasis greita Gudijos ir Ukrainos rusifikacija, kuri savo keliu pagelbėtų buv. Lietuvos ir Ukrainos vakarinių terėnų polonizacijai, o taipgi greitai dvimilijoninės Kauno Lietuvos kapituliacijai, juoba likusiai be sostinės, be ūkiškojo užnugario, be perspektyvų pakankamam militariskam apsigimimui.

Anot autorės, ši, antroji, prielaida bene būsianti labiausiai pagrįsta.

Lenkai sako: Vilnius buvo lenkiškas. Lygiai lenkiškas (seniai! J. C.) buvo Minskas ir Kaunas. Vilnius tuo tarpu buvo labiausiai žydiškas. Prieš I Pasaulinį karą žydai sudarė 60% Vilniaus gyventojų, kalbėjo žargonu, o jų "prancūzų" kalba buvo rusų kalba (tokia pat ir po II Pasaulinio karo). Labiausiai pagrįstas pretenzijas į Vilnių galėtų reikšti Izraelis. Istoriskai belgi (Vilnius) — Lietuvos sostinė.

Vieną gal klaidą daro B. Toporska, tai dėl gudų kalbos. Senosios Lietuvos rašto kalba buvo senoji, ne dabartinė, juo labiau — šnekamoji, gudų kalba. Beje, kaip toliau teisingai priduria, ta pati rašto kalba buvo ir Vavelyje.

Vilnius — įvairių religijų ir įvairių tautybių miestas. Bet šito fakto neskelbė nei pr. mokyklų, nei gimnazijų vadovėliai. Šitai nutylima ir lenkų tremties šeštadieniškos mokyklose. Kas tikslas? — klausia str. autorė.

Toliau B. Toporska, jau gi-

DIENU SKEVELDROS

(Atkelta iš 1-mo pusl.)

lindamas į gudų problemas, teigia, kad katalikybė Vilniaus krašto gudų tarpe trunkėsi pravoslavijos labui. Negelbėjo nei administracijos talka, pvz. perkeldinėjimas gudų pravoslavijai iš vad. pasienio zonos, drastiškasis įsakymas neišiti iš trobų saulei nusileidus (o saulė žiemą sėsta 3 p. p., o teka 7 rytą), draudimas įsigyti žemės ir t. t. ir t. t.

Valdančioji partija nutarė "baigti" su pravoslavija guduose. Vien 1937 m. "nežinomi piktadariai" per keletą savaitių sudegino per 100 cerkvių. Spandai užčiaupta burna. Bet gyventojai žinojo, nesiginklime, sako B. Toporska, kaip načiai, kurie nežinojo apie kacetus. Buvome, toliau rašo: — "lenkiškame kelyje" į hitlerizmą, bet dar ištekė laisvės žinoti kas krašte dedasi.

B. Toporska gudų priekaišta, kad "kresai" iškeista į Oderio-Neisės žemės be vietos lenkų žinios ir pritarimo, atsako: "Nesu nuomonės, kad Lenkija kada nors būtų turėjusi teisų (į Vilnių ir Vilniaus kraštą, ir iš viso) ir vad. "pakraščius" arba okupuotas sritis! J. C.), kokias sau užrūpavo ir egzėkvuavo 1918—1939 m. būvyje. Bet esu nuomonės, kad lenkai, kurie ten begyvena arba kurie norės ten sugrįžti, turi visas piliečių teises, kurias atėmė lenkų administracija tenykdamiems ne-lenkams gyventojams. Neteisėtumas dar nesudaro teisės".

Vienas str. poskyris įvardijamas šitaip: "Kongo palei Nerį, Nemūną ir Pripetę". Esą 1938 m. Vilniuje ant busų tapę užrašyta: "Reikalaujame kolonijū!" Belaukdami, kol kas priskirs kolonijų, emėme, girdi, vykdyti kolonijalizmą "Kresuose" (okupuotose srityse! J. C.). Per 100 metų lenkų tauta pozavusi ir "Tautų Kristų", taip pamėgo persekioti kitas tautas, kad net ribų nesimatė. Esą šovinizmas gimdo šovinizmą, tas atsitikę lietuvių ir gudų tarpe.

Lenkai iš viso sutapatiną Dievą ir nacionalizmą. Pārapija — šitai Lenkija. Žala, kuri keršija.

Grįždama į netoliną praeitį, autorė primena rūstų faktą: kai griauta pravoslavų cerkvės, kai komunija sykį išberta į kelio pravėžą, ak, niekas iš Lenkijos katalikų hierarchijos nepakėlė protesto balso.

Lenkijoje žmogaus tautybę nustatydavo savo nuožūra administracija. 1931 m. užrašė katalikais gūdais 78,000 gyventojų. Kunigų gudų po I Pasaulinio karo bebūvo apie 100. Pasirodė, kad ir šių yra per daug. Jie mėtyta į lenkų parapijas. Kun. Godlevski areštuota, mat, sukė pamokslą gudiškai. 1937 m. kun. Toločka išstremtas iš Vilniaus, nes išpažinėjo išdriso klausyti gudiškai. Tėvai Marijonai išskeldinti iš Drūjos, nes pamokslus sakėdavo gudiškai.

Anot autorės, Lenkija sulaužė visus tarpinuosius traktatus, įpareigojančius gerbti pagrindines tikėjimo ir tautybės teises. Kai iš Kodiškių išstremta kunigas gudas, gyventojai kreipėsi raštu bent gudiškų pamokslų. Lenkas kunigas tarė: "Puiku!" Ir sakė pamokslus tyčia daryti kalba. Gyventojai leipo iš juoko, o paskui subruzdė. Ir nuėję tarė kunigui: "Geriau jau sakyk lenkiškai, nes gėda klausytis dalkomos gudų kalbos". Klebonas pakliso raštą, kad gyventojai vienu balsu ir laisva valia prašo lenkiškų pamokslų. Ir pasirašė. O kunigas lenkas leipo iš juoko.

Anot autorės 1939—1940 m. "katalikybės pylimas" traiskė jau lazdas po bažnyčias. "Valdžia ir gėda tada buvo lietuvių dvasiškų pusėj". Bet... lenkai teisinosi, kad himną tegieda. O kas — kas būtų buvę, — klausia autorė: — jei gūdai būtų lenkų valdymo metais įsiveržę kur nors į bažnyčią ir užtraukę savo himną ("Dolho my spali, no nas razbudzili"), kas būtų tada nutikę?

B. Toporska rašo, kad nesimanti teigti, kad gūdai ir lietuvių kunigai vien religija tesirūpinę, netgi neteigiant, kad jie buvę lenkų valstybės lojalūs. "Lojalumas valstybei tačiau privalomas tik tada, kai valstybė yra lojalai savo gyventojų atžvilgiu". Anot autorės, Leukijoje ne lenkai gyventojai iš principo buvę B kategorijos žmonės.

Autorės sąvokojimus, liečiančius grynai gudus, pralaidžiame. Beje, jų keletas įdomu žinoti:

1) Gudų tautinės aspiracijos negalėjo prilygti lietuvių ir ukrainiečių, nes visų pirma gyvendami neturtinguose plotuose gūdai negalėjo leistis į tautinės kultūros prabangą, nes visos mintys sukosi ties duona.

2) vaivada Bocianski turėjo du specialius žemėlapius: kur gudų visuomeniškai - kultūrinės organizacijos skyrus (paiteis vaivados likviduotas!), ten ir komunizmo propaganda.

Grįžkime į lietuvių liečiančius pastraipas. Lenkas Lietuvoje galėjo vaikų siųsti į aukštesnias mokyklas, nebūvo diskriminuojamas (nors lenkai dvarininkai, pikti dėl žemės reformos, ir kaltino). Lietuva savo ūkį rėmė aukšta gamybos kokybe, ir valstietis, vadinas, ir lenkas metai metuosna turėjo. Lietuvos ūkiai, girdi, 1939 m. nekiek nenusileido "baueriams" žydinčioje Vakarų Vokietijoje 1962 metais. Sirdis salo, o po draug degė iš gėdos, kaip lietuvių sukruto trūstis Vilniaus krašto žemės ūkiui 1939 m. pakelti.

B. Toporska rašo, kad 8 mėnesių būvyje, be kita ko, pakėstas sėkliniai grūdai: pūdas aukščiausios kokybės grūdų už pūdą puslankinių, iš vargamų rėzių. Vietos gyventojuose radosi apmaudo — širdgėlos: vieni (suprask: lietuvių! J. C.) bėginėja su portfeliais, skrybėlėti, ir batni ilgaausiai, blizgantis, o antrieji vėl su kepure rankose.

Be to, lietuvių pradėjo keisti vietovardžius, iškasas, lietuvių pavardžių galūnes, įsakinėti mokytis lietuvių kalbos, arba — elgtis sau visai feodaliskai, ir vietinis kartojo gudų priežodį: "neduok Dieve, kiaulei ragų, o muzikui valstybės". Gyventojai (suprask: lenkai! J. C.) erzino ir tai, kad sostinės kiaules, kurių seniau buvo sunku gauti, o dabar čia pat po ranka, vadinta "prūsiškąja baltąja". Ir toliau rašo autorė (mano pabraukta! J. C.):

Lietuviai agronomas 2 dienas savaitėje buvo valsčiuje (savo raštinėje), o per 4 dienas važinėjo iš ūkio į ūkį, tyrė dirvožemį, taksavo gyvulius, patardinėjo, kalkuliavo, rašė pasiūlymus pripažinti kreditų trąšoms, statybinėms medžiagoms, įrankiams, inventoriumi. Kaimo veterinaris ant motociklo tapo asmeniu tolygiai sujungtu su savaitės kraštovaizdžiu, kaip ir kunigas ir mokytojas.

Be to, anot B. Toporskos, nuosirdaus nusistebėjimo, suorganizuota pieno produktų surinkimo punktai, patogiai artimi, su kone rinkos kainomis, ir tai jau valstiečiams buvo lengvas įplaukų šaltinis, nepriklausantis nuo nuotolio į miestą, neprarasiant laiko, nepaisant kainų svyravimų, neberauginant pieno puodynėse ar buteliuose, ir nebelydant sviesto drobėlėse po šiaudais.

Visa tai, — rašo autorė: buvo dalykai vaikiškai paprasti, ne brangūs, o rentabilūs, ir tačiau lenkų administracija negalėjo to ryžtis per visą 20 metų!

Toliau autorė paliudija vienišai, kai Vilniaus krašte vyko ir kita rūsti netiesa:

— žemė buvo dalijama tik svetimiesiems (ne vietos žmonėms), kolonistams!

Suvažiavėliai iš už Būgo, iš už Vyslos, ne tik kad ne visada buvo "pozityvūs", o dažniausia "negatyvūs" vietos žmonių ir jų reikalų atžvilgiu, o dažnai ir akibrokštos patyčios, destruktivus elementas.

B. Toporska sako, kad lenkai linkę pykti, kai vokiečiai į slavus žiūrėjo iš aukšto. O kaipgi lenkai, — ji klausia: — žiūrėjo į gudus, lietuvius, ukrainiečius, rusus?!

Autorė piktinasi, kai tremty

bandoma į istoriją žiūrėti lyg pro vaiko lopselio plyšį. Tai turi galvoje buv. premjero gen. Slawoj - Skladkowskio rašinių seriją "Administracijos gėlytės". Šis generolas juk įvedė Lenkijoje kaceta (Kartūzų Be-reza), suvarė spaudą ir t. t. ir t. t. Šiandien jis viso to nebepamena! "Nemanevruokime, kaip vaikai, pamiršimo menu". Ir — nebėkime nuo atsakomybės už savo visus veiksmus! — tęsia autorė.

Taip apgrauptomis atrodo B. Toporskos straipsnis įdėtas "Wiadomosci" Nr. 34 (856). Kokia bus skaitytųjų reakcija, vėliau painformuosiu.

J. Cicėnas

FULL PRICE \$495.00 Special for Limited time! 20 acre Homesites. Location in scenic area of N. E. Utah; Choice spot. \$40.00 down. \$20.00 per month. Smaller tracts on easy terms. Write Wire or see K. KILLIAN, 1500 So. Main St. Las Vegas, Nevada, Dept. NJ

J. & O. CONSTRUCTION. FREE ESTIMATES. Room additions, Basements, Dormers, Garages, Jalousie rooms, Kitchen cabinets, Patios.

RICOBENE'S PIZZA. Italian Beef Sandwiches, Beefburgers, Italian Sausage Sandwiches. CARRY OUT ORDERS ONLY. 5157 SO. LOOMIS. VI 7-3361. Open Sunday 4—12 P. M.

SIŪSK PINIGUS I SSSR. TIK GRAMERCY DUODA JUMS. Pina garantija. Mes turime Banku ir Apraudos Departamento leidimą ir bondyti iki \$20,000.00. Geriausias pristatymas. Nieko netaisakijojama. Mazdaug 10—14 dienu. Išmokama pinigai. Pasirašytos kvitos. Tik mes vieni duodame pasirašytas gavėjo kvitas už visus persuntimus. Kursas: 9 rubliai už \$10.00. Už patarnavimą — iki \$35.00 — \$3.50. Virs \$35.00 — 10%. Specializuojasi nuo 1947 m. GRAMERCY Dept. D. 744 Broad Street, Suite 925 Newark, New Jersey. SIUNTIŲ DEPARTAMENTAS 118 E. 28th Street, Suite 906 New York 16, N. Y. N. Y. Telephone: MU 9-0598

DONALD PETKUS ANTHONY PETKUS A. PETKUS & SŪNUS NAUJA KOPLYČIA MARQUETTE FUNERAL HOME 2533 West 71st Street (Maplewood gatvės kampas) GROvehill 6-2345 TOWNhall 3-2108 Piliūns laidojimų aptarnavimas, įskaitant karstą ir pasinaudojimą mūsų gražiomis koplyčiomis, yra nuo \$375.00; \$430.00; \$595.00; \$650.00; \$695.00; \$750.00; \$875.00; \$895.00; \$945.00; \$975.00; \$900.00 ir daugiau. Karstą galima pasirinkti koplyčioje. GRAŽIOS INDIVIDUALINĖS KOPLYČIOS MAŠINOMIS PASTATYTI AIKSTĖ Lietuviams teikiama šios rūšies patarnavimus 30 metų.

Amerikos negrų emancipacija

Penkios knygos apie baltųjų ir juodųjų santykius

Lėtas, nuolatinis, agonizuojantis Amerikos negrų iškilimas kaip žmonių būtybių yra vienas didžiausių nuotykių modernioje žmonijos istorijoje, rašo Robert Fulford "Maclean's" žurnalo knygu recenzijų apžvalgoje.

Sitas iškilimas — visas jo sudėtingumas, kančios ir viltytys — yra parodytas nedidelio, bet tvirto sudėjimo New Yorko intelektualo negro James Baldwin veiksmuose. Jis yra autorius penkių knygų. Iš jų kai kurios yra tik trumpų apsakymų ir straipsnių rinkinys. Dabar jis yra 37 metų amžiaus, ir paskutiniai jo knyga yra ilga novelė, pavadinta "Kitas kraštas" (Another Country). Išleido Saunders, 436 pusl., kaina \$7.50.

Visos Baldwin knygos pasakoja karčią tiesą apie negrų gyvenimą Amerikoje, apie tai, "ką baltasis pasaulis padarė negrams". Baldwin centrinė tema yra, kad baltasis pasaulis, išnaudodamas negrus per du šimtus metų, pripildė kiekvieną negrą gilia nesuvaldoma neapykanta baltiesiems. "Nėra nė vieno gyvo negro, kurio kraujyje nebūtų to miršulio", sako Baldwinas.

Baldwinas rašo: "Jis (negras) mato tik du kelius, kaip su ta neapykanta elgtis: arba sąmoningai su ja susigyventi arba pasiduoti ir nusileisti. Kas liečia mane patį, tai ši karštiligė manyje kartojosi ir kartojasi, ir kartosis kol aš mirsiu".

Baldwinas nesivaržo įžaidimui net tu baltųjų žmonių, kurie liki, jog jie deda pastangas padėti Amerikos negrams. Viename savo straipsnyje apie naująją statybą Harleme (negrų kvartalas New Yorke), pavyzdžiui, Baldwinas rašo, kad visi tie pastatytieji gražūs švytėti švytę nauji namai yra niekas kita, kaip baltųjų žmonių neapykantos negrams simbolis, ir kad negrai juos tokia dvasia ir prima. "Tie namai statomi Harleme pasitikt, kad negrai tuose namuose Harleme pasilikis. Jie (tie namai) yra tas pats, tik pagerintas senasis geto. Bet, pasak Baldwin, vienintelis būdas pagerinti geto, yra jį visiškai panaikinti. Harleme perstatymas (redevelopment) padeda tiek, kiek padeda pudra raupsuotam veidui!"

Panašias idėjas Baldwinas skelbia dviejose kitose savo knygos "Notes of a Native Son", išleistoje 1955 metais, ir "Nobody Knows My Name", išleistoje 1961 m. Abiem šiomis knygom Baldwinas pagarsėjo, kaip vienas žymiųjų Jungtinių Valstybių kritiku. Tos knygos buvo labiausiai perkamos tuojuo jas išleido, ir 7 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, SEPTEMBER 22, 1962

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

STOP AT THE BLUE RIBBON LOUNGE 4819 W. 65th ST. Where congenial people meet in a cheerful atmosphere. Serving the best steaks, chops, chicken, sea foods etc. in town... Phone 458-9673. Ask for Mr. Tony. We welcome our lithuanian friends and visitors.

1963 m. sausio mėn. iš spaudos išėina originaliausia knyga, kokios tiefovių kalba dar nebūvo išleista CINIKO PATARĖJAS. Ilustravo dail. R. BUKAUSKAS. Kieti viršeliai. Sios knygos spausdinamas ribotas egz. skaičius ir spaudos klostuose ji nebūvo parduojama. Rezervuokite ją sau dabar ir ją tikrai gausite, jei pasiūsite \$2.50 adresu: M. CAPKAUSKAS, 854 — 39th AVE., LASALLE, MONTREAL, Q., CANADA

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP. Mes pranešame savo seniems klientams, o taip pat naujesiems, kuriems mes patarnaujame, kad mūsų firma teisia siuntinių persuntimą į Sovietų Sąjungą. Mes esame įgalioti VNESPOSYLTORG testuoti siuntinius ir mes garantuojame, kad siuntiniai bus pristatyti ir labai skubiai. Visi mūsų skyriniai turi didelį pasirinkimą siuntiniams reikmenų (audinių, odų ir t. t.) labai prieinamomis kainomis. Visi mūsų skyriniai suminti žemiau kuo geriausiai jums patarnaus pagal kiekvieno individualius pageidavimus.

NEW YORK 3, N. Y.	30 Second Avenue	Tel. AL 4-5456
NEW YORK 11, N. Y.	135 West 14th St.	Tel. CH 3-2583
BROOKLYN 11, N. Y.	370 Union Avenue	Tel. EV 4-4892
BROOKLYN 7, N. Y.	600 Sutter Avenue	Tel. DI 5-8808
IRVINGTON 11, N. J.	762 Springfield Ave.	Tel. ES 2-4685
PATERSON 1, N. J.	99 Main Street	Tel. MU 4-4619
VINELAND, N. J.	West Landis Ave. (Greek Orthodox Club Bldg.)	Tel. LO 2-1446
LAKEWOOD, N. J.	126 4th Street	Tel. FO 3-8569
NEW HAVEN, Conn.	509 Congress Avenue	Tel. LO 2-1446
PITTSBURGH 3, Pa.	1015 East Carson St.	Tel. HU 1-2750
CLEVELAND 13, Ohio	904 Literary Road	Tel. TR 1-1088
YOUNGSTOWN 3, Ohio	21 Fifth Avenue	Tel. RI 3-0440
WORCESTER, Mass.	174 Millbury Street	Tel. SW 8-2868
HAMTRAMCK, Mich.	11333 Jos. Campau	Tel. TO 7-1575
CHICAGO 22, ILL.	2222 W. Chicago Ave.	Tel. BR 8-6966
CHICAGO 8, ILL.	3212 So. Halsted St.	Tel. WA 5-2737
LOS ANGELES 22, Cal.	960 So. Atlantic Blvd.	Tel. AN 1-2994
SAN FRANCISCO, Cal.	2076 Sutter Street	Tel. FI 8-1571
NEWARK 3, N. J.	428 Springfield Ave.	Tel. BI 3-1797
PHILADELPHIA 23, Pa.	525 W. Girard Ave.	Tel. WA 2-4033
WATERBURY, Conn.	6 John Street	Tel. PL 6-6766
GRAND RAPIDS, Mich.	606 Bridge St., N. W.	Tel. GL 8-2256
DETROIT, Mich.	7800 Michigan Ave.	Tel. VI 1-5355
PASSAIC, New Jersey	176 Market Street	Tel. CB 2-6387
ATHOL, Mass.	61 Mt. Pleasant St.	Tel. CH 9-6245
ROSTON, 18, Mass.	271 Shawmut Ave.	Tel. LI 2-1767
BUFFALO 6, N. Y.	232 Fillmore Ave.	Tel. LF 6-2674
HARTFORD, Conn.	132 Franklin Ave.	Tel. CH 6-4724

Vineland, N. J. skyrius atidarytas tik penkt., šeštad. ir sekmad.

PASINAUDOKITE PLACIAI ŽINOMOS IR GERAI UZSIREKOMENDAVUSIOS FIRMOS. IUNCIANČIOS SIUNTIŲ I SSSR IR LIETUVĄ, PATARNAVIMU. PACKAGE EXPRESS and Travel Agency, Inc. (Licensed by USSR) Brooklyn, N. Y. 1530 Bedford Avenue, Tel.: IN 7-5522 Vyriausia Istaiga Brooklyn, N. Y. 1530 Bedford Avenue. Tel. IN 7-6465 — Skyrius Newark, N. J. — 312 Market Street. Tel. MI 2-2452. * Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vieta pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi mūitai apmokami vietoje, mūsų istaigose. * Prie firmos istaigų yra krantuvės kuriose galite gauti įvairiausių prekių. * Siūti siuntinius pristatymas garantuojamas 100%. Istaigos ir skyriniai atidaryti kasdien nuo 9 ryto iki 6 val. vak., šeštad. ir sekm. nuo 9 val. ryto iki 4 val. vakaro. MŪSŲ SKYRIAI: 78 Second Avenue, NEW YORK 4-1540; 691 West 114th Ave., PHILADELPHIA, PA. PR 9-4507; 1409 W. Genesee St., SYRACUSE N. Y. HARRISON 2-5386; 107 So. Vermont Ave., LOS ANGELES 4, CALIF. DUNKIRK 5-6550; 126 Tighman Street ALLENTOWN, PENNA. HE 5-1654; 1241 N. Ashland Avenue CHICAGO 22, ILL. HUMBOLDT 6-2818; 1028 Kenilworth Ave., CLEVELAND 13, OHIO. Tel. PRINCE 1-0696; 11601 Jos. Campau Ave., DETROIT 12, MICH. TOWNSEND 8-0298; 643-47 Albany Avenue HARTFORD 6, CONN. CHAPEL 7-5164; 303 Grove Street JERSEY CITY, N. J. (Anti Hudson Tube) HE 5-6368; 46 Whitehead Avenue SOUTH RIVER, N. J. Tel. CLIFfOrd 7-2920; 49 Sterling Street SPRINGFIELD, MASS. Tel. RE 4-4442; 558 Hudson Avenue, ROCHESTER 5, N. Y. Tel. BAKER 5-4210; 1900 Fleet St. BALTIMORE 31, MD. DICKENS 2-4240; 13 Sergeant Street COHOS, N. Y. FE 7-2727. * Per mūsų firmą siunčiami siuntiniai paskyrimo vieta pasiekia trumpiausiu laiku. * Visi mūitai apmokami vietoje, mūsų istaigose; gavėjas nieko nemoka. * Prie firmos istaigų yra krantuvės, kuriose galite gauti įvairiausių prekių. * Siuntinius pristatymas garantuojamas 100%. * Istaigos ir skyriniai atidaryti kasdien nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro. Šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 4 val. vakaro. NŪRĖDAMI DAUGIAU INFORMACIJŲ REIKALUOKITE MŪSŲ FIRMOS KATALOGŲ

ŽMONĖS...

(Atkelta iš 5-to psl.)

nosaurių karių luomą, panašiai ypatingai išvystytas skruzdėlėms, kurių "kariai" turi ypatingai išvystytas žiaunas, didelės ir labai kietas galvas, ir bendrai yra už kitas skruzdėles tvirtiau sudėti. Chasmosaurus belli turi savo galvoje tokią išpudingą šarvą, kurį ir apsaugoti sunku. Kas matė didžiules žememes, gali įsivaizduoti, tik reikia tą žememės sentuvę su dantimis pamatyti šiam chasmosaurui ant sprando!

Parasarcopus, tai turbūt paskutinis mados šauksmas, labiausiai nusisekęs ir savo evoliucijos cikluose pasiekęs pabaisa, kurią vis dar tenka priskaičiuoti dvigubai gentysteiptilams ir dinosaurus.

Gorgosaurus libratus, tai jau nuo visų gentyseis ryšių su kitais šliaužais ir ropliais atsipalaidavęs tikras dinosaurus. Baisiai didelis ir Calgari sode jis hedras koja primynęs savo buvusį, bet jau labai toli pasijukusį giminaitį — milžinišką roplį.

Tescarosaurus — "simpatrocentinis" dinosaurus. Dar ne toks didelis, bet turi graškų ilgą kaklą, dvi didelės, tvirtas ir ilgas užpakalines, ir mažas trumputes priekines kojas, mažą gyvatės galvą ir labai ilgą uodegą.

Ceratops ir Allosaurus — du puikūs dinosaurų egzempliorai prieš vienas kitą "piestu" atsistoje kruvinais dantimis vienas kitą bedraska. Scena vadinama "Combat", reiškia dvikova be parūgo...

Brontosaurus arba Giganosaurus, tai paskutinis parką apleidžiantis egzempliorius. Toks kad atsitūpęs ant savo pastarųjų kojų ir kaklą aukštyn iškęs, galva net viršum parko medžių prasikiša! Ir tai neperdėta, nes dinosaurai modeluoti griežtai prisilaikant mokslo rasių ir nustatytų duomenų.

Brontosaurus uodega nusileidžia toli į pievą ir drąsineji Calgari paugliai ja pradėdami pasilipa kitas ant paties milžino kaklo.

Zmogaus ir dinosaurio panašumai

Nesijuokite, daug dalykų yra, kuriais šios dvi aristokratų giminės — žemės valdovų veislės turi bendrų panašumų, sakyčiau biologiskų ir psichologiskų! Žmogaus jusnys, tokios kaip regėjimas, girdėjimas, uoslė ir lietimasis yra už bene visų žvėrių ir paukščių ir net vabzdžių daug bukesnės; sako, dinosaurai ir gi nebuvę savo jusnių gerai išvystę...

Dinosaurai, kaip ir žmonės, buvo įsidingę, kad jie vieni yra šios planetos karaliai, ir tai savo supremacijai paremti buvo pasidarę dideli imperialistai ir militaristai; Vieni šarvai ir nasrai. Jie tiek dominavo visa žemę, jog visam šimtui milijonų metų suparalizi-

vo bet kokią evoliuciją. Dinosaurų visa pasaulinės imperijos žuvinimas tebėra mokslui paslaptis. Kad jie pasidarė per daug dideli gremzdai, didumo vidutiniškai kaip du Greyhoundo autobusai eilėje ir svėrė šešiolika Chevroletų, tai dar nebuvo jų pragaisties priežastis, nes buvo dinosaurų ir nedidesnių už lapę, bet ir tie dingę.

Jie ir žmonių ligomis sirgo, ir nustatyta, kad turėjo net reumatizmą ir artritį ir net vėžio ligas! Bet jei žmonių veislė dėl tų ligų neišgašo, taip pat dėlto negalėjo ir dinosaurai išgašti. Atrodo, kad jie sugriuvo nehepakeldami savo ginklavimosi naštos ir nebe-galėdami išmaitinti savo prieauglio. Lygiai tie patys pavojai gresia šiandien žmonėms. Šiandien jau esame 3 milijonai, 21-me šimtmečiuje, sako, jau būsime 6 milijonai...

Kad dinosaurų žemėje buvo tirštai, galima būtų spėti iš Drumheller laukyklose randamų jų "kapinynų". Mažesnių kapinynų randama Kanadoje, JAV, Europoje ir Rusijoje. Žinoma, po 60 ar 100 milijonų metų nebe taip lengva tokius kapus rasti...

Idomu, kokie gyvūnai atkasinės mūsų kapinynus, kai dėl persiveisimo ir atominių bombų turėsime kitiems užleisti pirmavimą.

Tokias dūmas dūmodamas iššęs pro brontosaurą, staiga vėl atsidūriau XX Amžiuje ir perkaičiau anglų kalba Vakarų Civilizacijos lentą:

"Let no one say, and say it to your shame, That all was beautiful here until you came..."
J. Pr.

NETURTINGOS MOTERYS ESANCIOS RIEBESNĖS

Amerikos medicinos draugijos (AMA) žurnale rašoma, kad mažiau uždirbančių šeimų moterys esancios riebesnės ir glėžnesnės negu pasiturinčių šeimų moterys.

"Nutukimas yra septynis kartus dažnesnis reiškinys žemiausių socialių-ekonominių sluoksnių tarpe, negu aukštesniųjų sluoksnių tarpe", sakoama trijų daktarų tyrinėjimų pranešime. Panašūs santykiai esą pastebimi vyrų tarpe, nors ne tiek ryškiai. Pranešime dar pasakyta, kad psichiatrijos bandymais nustatyta, jog nutukę asmenys mažiau tėra subrendę, daugiau yra užsispyrę ir labiau linkę įtarinėti, negu normalaus svorio žmonės.

APTIVĖRĖ DUCHOBORUS

Kanados federaliniame kalėjime Agasiz, Britų Kolumbijoje, yra laikomi praėjusių pavasarį nutestieji 67 duchoborai. Patyrus, kad laisvieji duchoborai rengiasi kalinius jėga išvaduoti, valdžia pašaukė 140 kareivių, kurie visą kalėjimą iš lauko pusės aptvėrė spygliuotų vielų tvoromis, kad duchoborai negalėtų užpulti. Be to, paskirti ekstra 24 sargybiniai saugoti viešus pastatus, kad duchoborai nepadegytų.

Skėriai

Septintoji Egipto ir žmonijos ryškė

Skėriai jau Biblijos laikais garsėjo, kaip didelė žmonių ryškė. Pasirodo, kad jie dar tebėra didelis siaubas ir mūsų laikais ne vien primityviuose, bet ir aukštai civilizuoose kraštuose. Indijoje kartais nuo karto skėriai nuėda ištisas provincijas, sunaikindami kraštą iki 75% visų pasėlių ir sukeldami bėdas, nuo kurių milijonai žmonių išgašta.

Skėrių antplūdis ir Europoje nėra naujiena. Fuldos vienuolyno chronika iš 837 metų po Kr. praneša, kad tais metais skėriai baisiai sunaikinę vidurinę Vokietiją. Paskutinį kartą 1888 metais jie apėdė Vakarinius Prūsus, o 1920—1921 metais dėl žiaurios bado pietinėje Rusijoje bolševikai visą kalnę suvertė skėriams, kurių tais metais buvo nepaprastai daug.

Kiek skėriai gali suėsti, praneša Chersono (Kryme) administracija: šimto kilometrų ilgumo ir 20 kilometrų platumo skėrių debesis beregint nuėdė 240,000 margų pasėlių taip, jog juoda žemė beliko. Apskaičiuota, kad 20,000 tabako augalų su visais kotais surijo per 20 sekundžių! Milijonams skėrių žiaunų augalus kertant, iš tolo girdisi keistas tratėjimas, lyg begalinės daugybės arklų brukių ėjimas. Jie surijo grūdus sandėliuose kartu su maišais, — negana to, sukrimto kambariuose baldus, audeklius, drabužius ir patalines.

"Tikrieji" skėriai yra Azijos ir Afrikos vabzdžiai. Į Europą jie patenka imigracijos būdu. Tie, kurie veisiasi Europoje ir Amerikoje, yra tik išsigimėliai. Skėriai masiniai prisiveisia tik smėlinėse dykumose, kur skėrių pataitės kiekviena padėda į smėlį po didelę daugybę kiaušinėlių. Lombardijoje žmonės per 5 dienas prisirinko 600 kilogramų skėrių kiaušinėlių, iš kurių, kaip matematikai apskaičiavo, būtų išsiperėję 335 milijardai skėrių...

Skėriai, kol užauga, septynius kartus meta kailį. Pradžioje jie tik bėgioja, po trijų savaičių jau šokinėja, nušokdami iki 30 colių tolyn ir 15 colių aukštyn. Ir jie vis šokinėja tolyn apie 10 kilometrų kasdien. Užaugę jau skrenda, bet greit, — iki 8 kilometrų per valandą. Vandenyje jie gali plaukti iki 18 valandų. Migracijos metu jie ištisais debesimis pakyla aukštyn į orą ir net jūras mares perskrenda.

Jis pradėjo pirmas

Anglijos karalius Georgas Trečiasis, dabartinės karalienės tėvas, buvo labai punktualus ir reikalavo tokio pat punktualumo iš savo pavaldinių, iš kurių punktualiausias buvo lordas Hastingsas, didžiavesis, kad jis niekad niekur nėra nei pavėlavęs nė vienos sekundės, nei bent viena sekundė pervėlav atėjęs.

Ir štai vieną kartą įvyko "nelaimė": atvykęs į konferenciją ir jau eidamas per laukiamąjį, jis išgirdo, kad ten stovintis laikrodžius muša dvylika. Įsiutęs lordas savo lazda sudaužė laikrodžio stiklines duobes.

Po audiencijos karalius paklausė:

— Lordai Hastingsai, kodėl jūs sudaužėte mano laikrodį?
— Jūs Didenybe, ne aš, o Jūsų laikrodžius pradėjo muštį pirmas.

KELIAUK PER COSMOS
Labiausiai patyrusį organizuotą pavienį ir grupinį kelionėm
LIETUVA, SOVIETŲ SAJUNGA IR RYTŲ EUROPA.
DABAR • NAUJA •
KELIAUKITE Į MONGOLIJĄ PER COSMOS
aplankykite gimines visose Sovietų Sąjungos dalyse.
COSMOS
Pagelbės atsigabenti Jūsų gimines iš Sovietų Sąjungos ir Rytų Europos.
Dėl platesnių informacijų rašykite arba skambinkite
COSMOS TRAVEL BUREAU
45 W. 45 St., New York 36, N. Y.
Tel. CI 5-7711
SVENTĖMS
skubus, garantuotas DOVANŲ SIUNTINIŲ IŠSIUNTIMAS į visas SOVIETŲ SAJUNGOS DALIS PER COSMOS PARCELES
45 W. 45 St., New York 36, N. Y.
Tel. CI 5-7905

NELAUKITE - RYTOJ GALI BŪTI PERVĖLU!
Jei norite užsitikrinti nuo ugnies namus, baldus, automobilus, ar žiaip ką apdrausti, reikalaukite agento, arba brokerio, kad jis parūpintų jums polisą per mūsų kompaniją. Nelaimėi liūti, neturėsite jokių nemalonumų.
Mes esame pirmaklasiai nariai Chicago Board of Underwriters'
O'MALLEY & McKAY, Inc.
222 WEST ADAMS STREET KAMBARYS 1043
Telefonas: Central 6-5206
Generaliniai Agentai šių Kompanijų:
COLUMBIA INSURANCE COMPANY
PEARL ASSURANCE COMPANY
LUMBERMEN'S INSURANCE COMPANY
MASSACHUSETTS FIRE & MARINE INSURANCE CO.
MICHIGAN FIRE & MARINE INSURANCE COMPANY
AMERICAN AUTOMOBILE INSURANCE CO.
MASSACHUSETTS BONDING & INSURANCE CO.

MASINĖ...

(Atkelta iš 1 psl.)

kuri jau kelinti metai nebegali paeiti savo kojomis. Oral Roberts užsimerkia, uždeda rankas jai ant galvos, sukalba maldele ir sako: "Kelkis, tu gali eiti!" Senutė stojasi, ir tikrai pradeda netvirtai žengti. Ar bereikia didesnio stebuklo! Oral pats sako: "Aš netikiu j stebuklingus gydymus. Tik Dievas gali išgydyti. Bet kada šventoji Dvasia mane užvaldo, tai mano rankos pavirsta Viešpaties rankų pagilginimais".

Vis tik šis vyras su Dievo pagilgintomis rankomis yra gana išmintingas ir atsargus, nes kiekvieną savo "stebuklingai pagydytą" jis siunčia dar nueiti pas daktarą. Laikinis sielos mashažas retai tepaveikia kūną ilgesniam laikui.

Medikaj Robertso "stebuklus" bando išaiškinti dviem prielaidoms: paciento liga arba tos ligos išgydymas yra grynas įsivaizdavimas.

Oral Roberts turi išdirbę grynai biznierišką metodą savo atvertimų misijoms. "Tikėk į Dievą, ir turėsi iš gyvenimo daugiau naudos!" — jis tvirtina.

Roberts ne tik pamokslauja, bet ir rašo. Taip pat bizniškai, amerikoniškai. Viena labiausiai perkama (bestseller) jo knyga yra pavadinta: "Dievo Formulė ir Pasisekimą ir Gerovę". Roberts pats tiki, ką kitiems rašo. Toje knygoje vienuolika jo "atsivertėlių" pasakoja, kaip jie "po susitikimo su Dievu" pasidarė turtingi ir laimingi. Autorius juos skirsto pagal šokišias "profesijas": "Dievo real estate mokeris", "Dievo pieninės vedėjas", "Dievo paukščių augintoja", ir t. t. Vienuoliktasis, pats sėkmingiausias, vadinasi gana kukliai "Dievo žmogus šiai valandai". Taj jis pats — Oral Roberts.

Dievas geras — biznis dar geresnis

Kaip Robertso "Atvertimų Bendrovė" pasidaro pinigų?

Pavyzdžiui, pačių nuotaiškų pakilimo metu Oral Roberts pradeda kalbėti į mikrofoną, sakydamas:

— Per praėjusį kryžiaus žygį mes turėjome aštuonis tūkstančius dolerių deficito, bet jūs tik nenorite, kad mes į skolas bristume, ar ne?

— Nenorime! — garsiai skamba tikinčiųjų balsas.

— Tad dabar visi čia esantieji vyrai atsistokite ir paaukokite po dolerį, geriau po du. Moteris aš neragu, nes jos pagal išgales duoda ir be raginimo.

Kita dar pastovesnė dolerių srovė yra vadinamosios "Palaimintos sutartys". Pagal jas aukotojas pasižada Roberts Atvertimų organizacijai kas mėnesį atsiųsti tam tikrą pinigų sumą. Už tai aukotojas gauna pažadėjimą, kad jo pinigai atiteks kad ir neišikiui nustatytam, tačiau, be abejo, palaimintam tikslui.

Dievas gydo — o Oral Roberts dolerius renka. "Dievas yra ge-

3 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, SEPTEMBER 22, 1962

MARGUMYNAI

Ar gali žinoti?

Lordas Beaverbrook, anglų laikraščio "karalius", buvo žinomas savo despotizmu ir kaprizais. Syki jis atvyko su vienu redaktorium į posėdį "Daily Express" pastate. Kai juodu įėjo į liftą, redaktorius, pakėles skrybelę, žemai nusilenkė tarnai.

— Ar tamsta pasiutai? — pasipiktinęs paklausė Beaverbrook.

— Visai ne, — ramiai atsakė redaktorius. — Ar aš galiu būti tikras, kad tamsta rytoj nepaskirsi jo mano viršininku?

Prisikėlė iš numirusiųjų

Juokdarys Scoggan buvo skolingas penkis šimtus svarų Anglijos karalenei Elzbietai Pirmajai. Kadangi jis ne negalvojo apie skolos grąžinimą, o skolingam vis dėlto kad ir juokdarium — nepatogu, tai jis nutarė "mirti". Buvo suruoštos "laidotuvės", "numirėlis" gulėjo karste. Elzbieta, pamačius laidotuvių procesiją, paklausė, kas mirė.

— Scoggan, Jūsų Didenybe. — Scoggan? — suuko karalienė. — Na, jei šitai, tai aš dovanuoju skolą.

Išgirdęs šiuos žodžius, Scoggan pakėlė karsto dangtį ir pasakė:

— Jūsų Didenybės malonė prikėlė mane iš numirusiųjų!

Menkas stilius

Dvylikmetė Blandinė Guimard gavo parašyti namų darbą tema: "ką aš matau gatvėje". Kai rašiny buvo jai gražintas, ji rado parašėte mokytojo pastabą: "Stilius menkokas".

Blandinė buvo nusirašiusi pirmuosius tris savo tėvo veikalo puslapius. Veikalo pavadinimas: "Rue du Havre". Guimard — tėvas buvo gavęs už šį veiklą literatūros premiją.

— šaukia Roberts ir nuo 1946 metų iki šiol jau iš 20 milijonų žmonių lūpų ir kišenių gavo patvirtinimą, kad tikrai geras!... "Quick"

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
Maisto produktų siuntiniai, akordeonai ir siuvasiosios mašinos dabar pristatomi 4 — 5 savaičių laikotarpyje.
Turime ypatingai gausų pasirinkimą prekių siuntinams sudaryti. Apsilankykite pas mus ir vijoje įsitikinkite.

NOW OPEN UNDER NEW MANAGEMENT
NEWLY REMODELED AND AIR CONDITIONED
CLUB LUCERNE
3730 N. CLARK STREET
COMPLETE CATERING SERVICE FOR 75 TO 650 PEOPLE
5 LARGE HALLS • WEDDINGS
PARKING FOR 200 CARS • PARTIES
COCKTAIL LOUNGE • BANQUETS
for further information...
CALL MR. LEPCIG AT BI 8-3895

THE CZECHO LODGE
ROUTE 14 — CRYSTAL LAKE, ILLINOIS PHONE 459-0125
"GRACIOUS DINING IN A RUSTIC ATMOSPHERE"
Featuring Homecooked
BOHEMIAN and AMERICAN FOODS
Family Style Dinners — Complete Dinner Menu
LUNCHEONS 11:30 A. M. — 2:30 P. M.
SPECIAL EVERY FRIDAY DELICIOUS FISH FRY . . . \$1.25.
BANQUET FACILITIES FOR 10 TO 250
(Children's Portions Available)

PRIEŠ SIUSDAMI DOVANŲ SIUNTINIUS Į SSSR PER KURIĄ NORS FIRMA, Pasiklauskite patys savęs APIE SEKANČIUS DALYKUS:
1. Ar firma patikima?
2. Ar ji tai įrodė?
3. Ar ji rūpestingai supakuoja ir išsiunčia siuntinius ir paruošia dokumentus?
4. Ar ji naudoja geriausias dėžes?
5. Ar ji varo biznį ilgiau, kaip 25 metus?
6. Ar ji oficialiai ĮGALIOTA?
Atsakymas į visus šiuos klausimus bus TAIP, jei Jūs siųsite dovanų siuntinius per bet kurį
GLOBE PARCEL SERVICE, INC.
SKYRIŲ

716 WALNUT ST., PHILADELPHIA 6, PA. PHONE: WALnut 5-3455
48½ EAST 7th STREET NEW YORK 3, N. Y. PHONE: GRamercy 3-1785
730 LIBERTY STREET TRENTON, N. J. PHONE: LY 9-9163
4102 ARCHER AVENUE PHONE: Frontier 6-6399 CHICAGO 32, ILLINOIS
390 WEST BROADWAY SO. BOSTON 27, MASS. PHONE: ANDrew 8-8764
346 THIRD AVENUE PITTSBURGH 22, PA. PHONE: GRant 1-3712
263 MARKET STREET NEWARK 2, N. J. PHONE: MARket 3-1968
3206 EASTERN AVENUE BALTIMORE 24, MD. PHONE: DI 2-2374
6460 MICHIGAN AVENUE DETROIT 10, MICH. PHONE: TASHmoo 5-7560
683 HUDSON AVENUE ROCHESTER 21, N. Y. PHONE: BAKER 5-5923
1313 ADDISON ROAD CLEVELAND 3, OHIO PHONE: UTAh 1-0807
3216 SUNSET BLVD., LOS ANGELES 26, CALIF., Phone: NO 5-9887
943 ELIZABETH AVE., ELIZABETH, N. J., Phone: EL 4-7608
GREIT ATGABENKITE SAVO SIUNTINIUS PAS MUS, IR MES GREIT IŠSIUSIME JUOS!

DOVANAS KALĖDOMS
SAVO ARTIMIESIEMS
SIŪSKITE JAU DABAR IR TIK PER
CENTRAL PARCEL SERVICE,
kurio pagrindinė istaiga yra
220 South State Street
Tel.: WA 2-9354,
gi B. Vitkaus vedamą skyrių rasite
2618 West 63rd Street
Tel.: WA 5-2466
GARANTUOTA SIUNTINIŲ PRISTATYMA TRUMPIAUSIU LAIKU ATLIKAME JAU NET 16 METŲ.

ŽMONĖS IR DINOSAURAI

Vasaros atostogų liko tik atsiminimai

Grįžtant į Frazerio upės tarpekį Kanados Uolų kalnuose, negalima išvaziuoti nepaminėjus keleto labai malonių žmonių, sutiktų tuose "antipoduose", ir kaip jie išsklaidė mano "kalfobiją".

Čigonas gali apsiprasti kariamas!

Sako, čigonas apsipranta bekariamas. Kad taip gali būti, gali paliudyti pats savo pavyzdžiu. Vazinėtis automobiliu Kanados Uolos kalnų kad ir "pirmo numerio" pientais, prerijų žmogui daug skirtumo nedaro, kaip besigalabijai. Neteko būti čigonu, bet kada energingoji Shira pirmą kartą sėdusi prie vairo savo šilietiniu bateliu paspaudė gazą ir mes skriste nuskrudome svaigulingu kalno šonu per Black Canyon (Juodąją prarają?), tuo metu, pirmąjį momentą aš čigonui tikrai pavydėjau. Tačiau labai neilgai tereikėjo pavydėti, nes kai sveiki ir gyvi nuvažiuavome tarpą nuo Bostono Baro iki Hope, kur yra tikras alpinistų mazgas ir labai geras kokteilis, tai grįžtant jau tik pusė siaubo bebūvo. Kad Shira vartydama savo sportinį ševroliuką pilnu tempu visiškai ties pačiu kelio užsikimū prie pačios bėiaunos pačiu laiku mašinę sulėtindavo, tai aš vietoje išžiūnotai žvelgęs į gilybėje rėsižiojusios, aukos belaukiančios giltinės nasrus, pradėjau susidomėti Shiros batelių ylos smailumo kulnėmis, kaip jos koketiškai šokinėdamos nuo gazo ant stabdžio pedalo ir atgal išdarinėjo twist figuras, kokias matai išdarinėjant salės astoje po gero kokteilio. Jei jau nuo tokios kulnies žmogaus likimas priklauso, tai ko toks likimas vertas, pamaniau rezignuotai.

Kai egzaminus išlaikę grįžome visi nuosavuose kailiuose atgal į Bostono Barą, tai į antrąją ekskursiją — iki Cache Creek ir atgal į Bostono Barą — išvažiavau visiškai išitinkęs, kad gali čigonas apsiprasti kariamas.

Kur tie lietuviai savo kaulėliais nėra šią šventą žemę patrešę...

Ir kalnuose kaip Chicagoj...

Ir šiltose "nepadalijose" teko aptikti keletą lietuvių, kurie savo svetingumu ir vaišingumu tikrai patvirtino seną tiesą, kad izoliacijoje žmogaus socialiniai polinkniai stiprėja, o kalnuose ypatin-gai.

Frazer River Canyon lietuvių (gyvų) vienos rankos pirštų neužlektų, bet lietuvių dispersijos istorijai rašyti medžiagos visam sąsiuvinui užtektų.

Teko surasti, susipažinti ir keletą nepamirštamų dienų praleisti Antano ir Stelos Dapšių ir jų didelės sportės kaimynės vengrės Shiros, o kai iš darbo grįždavo — ir jos vyro draugėje. Negana to, bevažinėjant prarają papekliais kažkur prie Spencės tilto aptikome kitą jauną lietuvi soliterį (tokį, kurs gyvena vienišas) Polinarą Tilvytį. Klausiau, ar ne giminė Kaune paraudonavusiam poetui Teofilui? Polinaras nuginčijo, kad jokiū būdu ne!

Dar sakė, pas juos kartais iš Prince George atvažiuojas tūlas Meškauskas ar Zukauskas. Tai ir visi. Beje, rengėmės persikėlė per Frazer upę nuvažiuoti pas vienintelį tuose kalnuose lietuvi ūkininką, viengūnį, Vladą Baltrūną, gyvenantį nuosavame rojuje (be Jėvos) kur tai prie Lytton. Dabar teko patirti, kad apie rugpiučio vidurį, Baltrūnui grįžtant iš Lytton mjestelio vakare sutemus jį pakelėje užpuolė du indėnai, sumušė iki sąmonės netekimo, atėmė jo \$50 vertą laikrodėlį ir jį patį nutempė paguldė skersai geležinkelio bėgių... Matyti, piktadariai tikėjosi, kad pravažiuojantis traukinys jį suvažinės ir tada visoks įtarimas atkris. Laimė, Baltrūnas atsipeikėjo anksčiau nei traukinys jį užklupo, tai šiaip taip nusivilko nuo bėgių ir buvo gerų žmonių rastas ir nugabentas į ligoninę. Abudu piktadariai suimti ir atpažinti. Targi, ir kalnuose kaip Chicagoje...

Dabar kila įtarimas ir dėl kito lietuvi, vilniečio Guberto Micevičiaus žuvimo. 1953 metais tose pačiose vietose ant geležinkelio bėgių Micevičius buvo rastas suvažinėtas. Jo kapą indėnų Lylloyet kapinėse aplankėme visi. Ten yra kelių aukso ieškotojų slavų ir vokiečių antkapėlis ir viena tokia varga-

na antkapėlis su iškaltu dar išskaitomu užrašu: "Gubert Micevice..." Vietiniai pasakojo, kad Gubertas buvęs net SLA narys ir atvažiuojęs jo brolis iškolektavęs jo pomirtinę beinę \$500, bet daugiau nebeapsirodęs.

Dar vienas lietuvis čia yra kažkur savo kaulėlius išbarstęs. Tai, vėl vilnietis, Kazys Mizeikis, kurs 1960 m. rugpiučio 26 d. tose vietose stailgais dingo be žinios ir šiandien niekas jo nė pėdsakų nebėra aptikęs...

Vietoj duchoborų, pas dinosaurus

Dar rengėmės su malonia ir laimingai linksma tų čia buvusių kompanija pasileisti CNR traukiniu į Kootenay slėnį, kitapus kalnagubrio, Kolumbijos upės baseine, kur kaip tik tuo metu buvo prasidėjęs burliokų duchoborų teisimas už nudizmą nevietoje ir už savo ir nesavo trobų deginimą. Bet tie, kurie geriau žinojo, užbaugino, kad nė nedrįstume ten važiuoti, nes, sako, duchoborų vyrų šiuo metu yra kalėjime, o jų moterys yra baisiai piktos ir visokių neprašytus svečius sugaudo, išrenkia, smala ištepa ir plunksnose išvolioja. Tai tik dėl tos priežasties savanorių nebeatsiradus, liko pas duchoborus nenuvažiuota. Kitą rytą apleidęs Bostono Barą dar kitą rytą jau buvau Calgary, turbūt jauniausiam ir gražiausiam Kanados mieste dviejų upių — Bow ir Elbow vingyje, viso pasaulio dinosauro sostinėje! Tikrai.

Dinosaurai yra daug kuo artimi žmonėms — viena, savo nerangumu, kita savo nepašarumu, o trečia tuo, kad jie kadaise, kaip žmonės da-

bar, bavo šios žemės viešpatiai ir valdovai ir gali drąsiai vadintis žmonių tėvais ir mokytojais.

Žmonių veislei žemėje nuatsistojimo ant dviejų kojų joks mokslininkas neduoda daugiau kaip du milijonus metų, o kai žmogus išlindęs iš urvų ir išmokęs skelti titnagą išsikovojo visų žvėrių karaliaus titulą, mokslas nenori nė šimto tūkstančių metų duoti, o dinosaurai pilnai ir absoliučiai žemę valdė per 150,000,000 metų!

Calgary dinosauro parke

Netoli Calgary, prie Drumheller yra didžiausias dinosauro kapinynas, iš kur Alberta aprūpina dinosauro griaučiais bene viso pasaulio zoologijos muziejus, bet ir savęs nenusiskriaudė. Calgary miesto zoologijos sode, esančiame Bow ir Elbow upių vingio saloje, yra bene vienintelis toks toks parkas, kuriame natūralaus didumo, formų ir spalvų modeliai visi buvo tartų gyvi iš anų gadynių patinti ir čia pastatyti, patupdyti ar paguldėti.

Štai visas dinosauro dinastijos geneologijos medis, nuo šaknų iki galunių. Prašau susipažinti:

Dinosaurų šeima ir giminės
Styracosaurus — prieš 130-000,000 metų gyvenęs šarvuotas gremėzdas su raudona skiautere ir jį panašus Triceratops — toks padaras, kurs savo iki dantų šarvuotą knyslę turi dar apšarvavęs dideliu trišakiu, kaip nosragis tik kad ragai ne vienas, o visi trys!
Edophosaurus — didžiulis trumpomis keturiomis kojomis į krokodilą ar driežą panašus ropoklis su sparnais! Iš tos pačios storos šikšnos, kaip ir visos užvalkas, pasiūti. Visas padaras primena I Pasaulinio karo karinį lėktuvą, jei sparnus būtų galima pakuoti išilgai liemens.
Demetronas — panašus į Edoposaurą gremėzdiškas kūrinytis.
Protoceratops — tikras milžinų driežų pratėvis, matyti, dar neapsisprendęs, kurion pusėn rutuliuotis — driežų ar dinosauro.
Šiai dar nenusistovėjusių padarytų šeimai, kurie teberopoja tarp šliužų ir keturkojų — reptilų, krokodilų roplių-čepėpakų ir driežų milžinų, priskaitytos įvairaus didumo pabaisos, tokios kaip Seymouria — tikras didelis driežas, ir keli kiti driežų veislės egzempliorai, pavadinti Diadectes; šliužai reptilai, turį keturias labai trumpas kojas, matyti neseniai dar išrastas susisiekimo priemonės, ir tp.
Eryops — tikriausias amfibian (vandenyje ir jau sausumoje gyvenantis keturkojis repliotojas), tikroji varlių "pramotė", baisiai didelė varlė gyvenusi žemėje prieš 230 — 200 milijonų metų!
Šia pačia proga peržvelkim dar keleto gyvulių rūšių pratėvius.
Agrioterium — meškos, lo-

Special for Limited Time Only!
LUSTER WAVE
Reg. \$20.00
NOW \$10
Shampoo and Set \$2.00.
Hair Cutting and Styling \$1.50.
BETTY'S BEAUTY HAT
4106 W. 24th Pl. — Phone 521-9176
Open til 8 P. M.
Please mention this ad when calling

VACLOVO BIRŽIŠKOS KNYGOS

"Naujienose" galima gauti šias prof. Vaclovo Biržiškos lietuviškas knygas:

1. Senujų lietuviškų knygų istorija, I dalis, 208 pusl.	\$2.00
kietais viršeliais	\$3.00
2. Senujų lietuviškų knygų istorija, II dalis, 226 pusl.	\$2.00
kietais viršeliais	\$3.00
3. Aleksandrynas, senujų lietuvių rašytojų, rašiusių prieš 1865 m., biografijos, bibliografijos ir biobibliografijos, I tomas, 431 pusl., kieti viršeliai	\$7.50
4. Praeities pėbros, rinkinys straipsnių iš Lietuvos praeities, 352 pusl., kieti viršeliai	\$6.50

Čia suminėtas knygas pasiūsiu paštu, jei nurodytas pinigų sumas čekiu ar Money Orderiu pasiūsiu tokiu adresu:
"NAUJIENOS", 1739 So. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS, USA.

Literatūra ekonominiiais klausimais

Turime įdomios ir ekonomistams būtinos medžiagos apie Amerikos lietuvių ekonominį gyvenimą. Egzempliorų skaičius nedidelis. Anksčiau atsiliepusieji pirmieji gaus. Turime:

1. AMERIKOS LIETUVIŲ PREKYBOS BUTŲ VEIKLA, 70 puslapių. Išleido Amerikos Lietuvių Ekonominis Centras.....	\$1.00
2. ZINIARASTIS NR. 3. Amerikos Lietuvių Ekonominio Centro leidinys, 1933 m., 96 pusl.	\$1.00
3. AMERIKOS LIETUVIŲ EKONOMINIO CENTRO PROTOKOLAI IR REFERATAI, Am. Liet. Ekonominio Centro leidinys, 1953 m. 88 psl.	\$1.00

Kas iš karto užsisakys visas tris knygeles, tai galės jas įsigyti už \$2.00. Pinigus prašome siųsti tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois

4 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, SEPTEMBER 22, 1962

ŽMONĖS...

(Atkelta iš 4-to psl.)

lėlydzio laikus.

Nors parko medžiai ir nepanašūs į Terciarinės gadyinės milžiniškus paparcius arba į Stanley Parko, Vancouveryje, douglas pušis, užtat tų medžių šešėliuose pastatyti "prieštvaninių" žvėrių natūralaus didumo, formų ir spalvų modeliai visi buvo tartų gyvi iš anų gadynių patinti ir čia pastatyti, patupdyti ar paguldėti.

Štai visas dinosauro dinastijos geneologijos medis, nuo šaknų iki galunių. Prašau susipažinti:

Dinosaurų šeima ir giminės
Styracosaurus — prieš 130-000,000 metų gyvenęs šarvuotas gremėzdas su raudona skiautere ir jį panašus Triceratops — toks padaras, kurs savo iki dantų šarvuotą knyslę turi dar apšarvavęs dideliu trišakiu, kaip nosragis tik kad ragai ne vienas, o visi trys!
Edophosaurus — didžiulis trumpomis keturiomis kojomis į krokodilą ar driežą panašus ropoklis su sparnais! Iš tos pačios storos šikšnos, kaip ir visos užvalkas, pasiūti. Visas padaras primena I Pasaulinio karo karinį lėktuvą, jei sparnus būtų galima pakuoti išilgai liemens.
Demetronas — panašus į Edoposaurą gremėzdiškas kūrinytis.
Protoceratops — tikras milžinų driežų pratėvis, matyti, dar neapsisprendęs, kurion pusėn rutuliuotis — driežų ar dinosauro.
Šiai dar nenusistovėjusių padarytų šeimai, kurie teberopoja tarp šliužų ir keturkojų — reptilų, krokodilų roplių-čepėpakų ir driežų milžinų, priskaitytos įvairaus didumo pabaisos, tokios kaip Seymouria — tikras didelis driežas, ir keli kiti driežų veislės egzempliorai, pavadinti Diadectes; šliužai reptilai, turį keturias labai trumpas kojas, matyti neseniai dar išrastas susisiekimo priemonės, ir tp.
Eryops — tikriausias amfibian (vandenyje ir jau sausumoje gyvenantis keturkojis repliotojas), tikroji varlių "pramotė", baisiai didelė varlė gyvenusi žemėje prieš 230 — 200 milijonų metų!
Šia pačia proga peržvelkim dar keleto gyvulių rūšių pratėvius.
Agrioterium — meškos, lo-

gio pirmykštis ekzempliorius, labai didelis, plaukuotas, jau tikras Kodiakas!
Mamontas, dramblių pratėvis ar giminaitis, tik iltyš baisyai išlenktas.
Equus — arkllys! Tai vienintelis padaras, kurs išsivystė tikrai iš mažo.
Dalgiadantis tigras (Sabretooth tiger) — vardas visiškai atitinka, nes tas pasalkanda tikrai nešiojosi po du iš nasrų išsikišusius išlenktus turkiškus skimitarus...

Yra ir bebrų genties pranokejas. Tai, matyt, toks jau buvo "sutvertas", nes jau tada gyveno brangiais kailiniais apsilvėkęs ir statėsi namus, kaip ir šiandien Kanadoje arba šiauriniame Michigane.

Sunkiausias, matyt, buvo perėjimas iš žuvų į paukščius arba pakilimas iš vandens stichijos į oro stichiją. Pirmieji "sparnuotieji" egzempliorai tikrai baisūs ir baisūs ir pažūrėti. Ne tik kad jie jokių plunksnų neturi, o yra aptempti — ir "uodegos" ir "sparnai" — ta pačia stora oda, kaip ir visos nedailus kūnas, bet dar visi jie tebeturi pirmykštį padarų draskymo ir rijimo prietaisus. Biau rūšis, aštrūs dideli dantys, visos galunės šarvuotos, kūnų konstrukcija be jokios proporcijos. Visi matyti kraštutiniai plėšrūs. Snapai kai mintuvai, dantys kai piūk-lai... Tai milžiniškų šikšnosparnių laikai.

Hyposlophodon composognatus — šiaip vadinasi turbūt pats pirmasis "paukštis", baisyai negražus "vaidalas", kuriame yra ir krokodilo, ir driežo, ir dinosauro ir šikšnosparnio "elementų". Tikrai tolimas kelias iš tokio pabaisos iki garnio, lakštingalos ar kardinolo.
Grįžtant prie tikrųjų dinosauro pabaisos, tokios kaip Seymouria — tikras didelis driežas, ir keli kiti driežų veislės egzempliorai, pavadinti Diadectes; šliužai reptilai, turį keturias labai trumpas kojas, matyti neseniai dar išrastas susisiekimo priemonės, ir tp.
Eryops — tikriausias amfibian (vandenyje ir jau sausumoje gyvenantis keturkojis repliotojas), tikroji varlių "pramotė", baisiai didelė varlė gyvenusi žemėje prieš 230 — 200 milijonų metų!
Šia pačia proga peržvelkim dar keleto gyvulių rūšių pratėvius.
Agrioterium — meškos, lo-

PRANEŠIMAS

Paskutinės kelias savaites

PURITY BAKERY

4504 SO. SACRAMENTO

kepyklos krautuvė buvo uždaryta. Jos savininkas yra Wladyslaw Garstka puikus kepėjas. Jis buvo uždaręs dėl įvairių remontų bei pagerinimų. Visi remonto darbai baigti. VĖL ATIDAROMA KEPYKLA. Nuo antradienio, rugsėjo 4 d. jis aptarnauja visus savo klientus.

PURITY BAKERY yra aukštos kokybės kepykla. 4504 So. Sacramento. — Tel. YArds 7-8556.

Čia jūs visada rasite puikių kepinų, skanių pyragaičių. Gaminiai visuomet šviežiūs iš regiaučių miltų. Įvairios bandytės, ir lenkiška įvairių rūšių duona.

Dėl įvairių šventųjų pyragus užsisakykite pas mus iš anksto. Atidaryta sekmadienį.

Mr. JAMES

HAIR STYLIST
1622 W. 47th St.
One door West of the Peoples Theatre
BI 7-1188
BI 7-1190
Open Til 9 P. M.
6 DAYS A WEEK

ENROLLMENTS

Now being taken For Fall and Winter Season
WM. P. LAUX MUSIC STUDIOS
All Instruments Taught By Expert Instructors
4417 N. MELVINA — Call KIldare 5-3015 — Dept. L.

DR. CAROLINA M. GENTILE

PHYSICIAN and SURGEON
7426 W. Archer Ave., Summit, Illinois
PRIEMIMO VALANDOS:
Pirmadieniais ir Antradieniais 3:30 iki 8 val. vak. Trečadieniais 4 iki 6 val. vak. Ketvirtadieniais ir penktadieniais 1 iki 5 val. vak.
Telef.: GLOBE 8-2770 arba CALumet 5-1184
Skambindami paminėkite šį skelbimą

"FABULOUS" BROASTED CHICKEN

Broasted Perch, Broasted Shrimp
ITALIAN BEEF AND SAUSAGE SANDWICHES.
Carryouts and Delivery — 1 p. m. to midnight
25c MINIMUM CHARGE ON DELIVERY
3 BROTHERS TAP & GRILL
3500 WEST 47th STREET
Phones VI 7-8125 — VI 7-9773

PASIMATYKIT SU STANLEY LITVINU

APIE SAVO NAMO INSULIACIJOS PROBLEMAS
Dabar yra laikas tinkamai įrengti savo namą vasarai ir žiemai.
Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies stako lentų ir namams medžiagų.
CARR-MOODY LUMBER COMPANY
3039 SO. HALSTED STREET — Tel.: VICTORY 2-1272
STANLEY LITVINAS, Mgr. — LIETUVIAI SALESMONAI

NAUMĖ LIŪNAITĖ

MIELI LIETUVIAI!
Mes, trys Lietuvos dukros — aš, Naumė ir mano draugės Augė ir Skardė — senai ir ilgai gyvenę, bet nepasėne, buvę išvietintos, ilgai ir plačiai klajoję, pastangomis Nado Rastenio, pasiekėme lietuviškąją Čikagą ir viešime "Naujienose".
Mes norime atvykti į Jūsų namučius ir papasakoti jums savo šiuropilngus pergyvenimus senovės tremtyje. Iš mūsų sužinosite apie tals laikais esantį Bangpūčio dvarą Baltijos dugne, malonią Ravinę, geruosius Ardėnus, mūsų gimtinę — Žvyrynę, tų laikų Lietuvą ir didingas "Trijų Rėžių šventės" apeigas.
Mūsų kelionė į Jūsų namučius, buvusi \$5.00, dabar tik \$3.00. Prisiūdami ar sumokėdami "Naujienoms", 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., leisite mums atvykti ir viešėti pas jus.
Iki mielo pasimatymo,
NAUMĖ LIŪNAITĖ

5 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — SATURDAY, SEPTEMBER 22, 1962

EUROPEAN OPERA SINGER

offers own natural method for singing, speaking, acting. Popular & classical voice. Expert professional advice. Free audition. Lessons in correct French for singers — conversation. Reasonable rates.
Call WE 9-2113.

FALL DISCOUNTS

Savo \$5.00 or \$10.00 or more on new Spencers Individually designed foundations in your choice of many glorious materials. Budget payments if desired.
55 E. WASHINGTON, Room 1216
AN 3-6028
1749 Lake Oak Park, Ill.
EV 6-0760

BELOW LIST NUTRI BIO

Vitamin & Mineral Supplement
regular \$12.00. Three Month supply, now only \$6.35. Regular \$24.00. Six Month Supply now only \$12.95
Delivered. Money back guarantee.
Send Check or money order, No COD's.
P. TORREGROSSA
479 Washington St. New York 13, N. Y.
WA 5-8989. Dept. N.

CHICAGOS SVARIAUSIAS IR MODERNISKAUSIAS DARŽAS

BUČODARŽAS

WILLOW WEST INN
AND PICNIC GROVE
83rd and Willow Springs Road
WILLOW SPRINGS, ILL.